

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 157.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e41988/facsimile.pdf> (tilgået 30. maj 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1848.

Beretning

N°. 31.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Løste Rede.

(Sætt)

Ordet: Jeg maa holde jer, at Forsamlingen er udrættelig til at frigøre sig for at tage Forfatningsudskiftet under Overveelse. Dertil er Forfatningens Indret, i dette Øjeblik er vi bleve udsatte og have medtaget dette Bælg. Forsamlingen kan blot frigøre sig for dette Hærv, naar Regeringen erkjender, at den under de nuværende Forhold ikke ønsker, at Sagen lagdes under Overveelse; men da jeg har opfattet de Uttringer, som her af Ministeriet ere fremkomne, saaledes, at dette attraar, at Sagen bringes under Forhandling, saa ser jeg ikke nogen Anledning for Forsamlingen til at udsætte sig for at tage den under Overveelse, uden at man behøver at hævise nærværende Forslag til Afstemning eller nedsette nogen Komitee om det Spørgsmaal, om hvorvidt man bør indlæde sig paa Forfatningsloven eller ikke. Ved saaledes ikke at gøre ind paa det Forslag, som her er gjort, hinder man sig altså ikke med Hensyn til Besættelsen af Sagen selv; thi Spørgsmaalet, om det er tilraadeligt at vedtage en Forfatning, som skal indlægges som en Saaban, der i visse Tilfælde skal gjælde for Slebis, eller ikke, og i disse Tilfælde, om det er raadeligt at udsætte den endelige Afgjærelse af Forfatningsloven, indtil det erfarer, om Slebisgerne kunne deklare heri, vil være et udsætt Spørgsmaal, om hvilket man under Behandlingen af selve Sagen maa kunne udtale, hvilken Mening man ønsker for den rette. Men for nærværende Tid tror jeg ikke, at det er Andet at gjøre, end at gøre ind paa den nævnte Behandling af det of foretagne Udsæt.

La Cour: Det forekommer mig, at det maa fremføres, hvad Forbindelse der er imellem de to Spørgsmaal, om Forfatningsudskiftet bør udsættes, og om Slebisg derved kan bevares for Danmark. At begge er indspørgsmaal for os, derved maa alle være enige, og den Forbindelse, hvori de her ere bragte til hinanden, gjør, at man bør behandle Sagen med den størst mulige Omhyggelighed. War det vist, at man ved at udsætte Forhandling af Grundloven kunde virke endog lidet til at forbedre Stemningen og Tilstanden i Slebisg og veduden tilføre os det vedvarende Forbindelse med Danmark, da kunde der intet Spørgsmaal være om, at man i burde gøre ind paa Forslaget; thi vi stole alle, at Slebisgerne ere vo. i Lyd og Tro, at et saant Hjerte staar i det høieste Høll, og for deres Skuld vilde vi gjerne opoffre Gode, Liv, ja endog endog af vor Frihed, eller det mindste udsætte Afdeelen af denne til en bekvemmere Tid. Men Spørgsmaalet er, hvorvidt vi med Visshed kunne vide, at Stillingen med Hensyn til Slebisg vil blive bedre ved at vi udsætte Sagen. Dette er paa ingen Maade sigjort, og Ingen formaaer at beregne det; men laaber det sig ikke beregne, hvorledes kan man da forsøge for Slebisgs Skuld at udsætte den anden, høit vigtige Sags Afgjærelse. Men jeg vil endnu gøre et Skridt videre, det jeg siger, at var det end ikke vist, men vi troede det, det var vor Overbeviidning, at Slebisgs Forbindelse med Danmark stiftedes ved Udsættelse af Grundlovens Behandling, ogsaa da kunde vi udsætte Sagen og vente paa bedre Tider. Men har Høllt virkelig den Tillid til sin egen Kraft, til sin retfærdige Sag, til Ministeriet, til de venlige Regeringens gunstige Medvirkning og endelig til Høllt, at Sandhed og Ret nu snart maae vinde Seier, naar vi kun bruge vore Kræfter og vente en Høllt Tid? Er Høllt og Rigsdagen glæmstrængt af denne Overbeviidning? Jeg ved ikke, hvorefter denne Tro skalde kunne for os, som omtaagede af Behyring og Uvisshed traadte ind

i denne Sag; det maatte da være fra Regeringen. Men Regeringen har ikke set de tvende her foreliggende Sager i den her opgjorte Forbindelse; den har ikke for Slebisgs Skuld villet henlægge Forfatningsloven. Dertil kan altsaa ingen Slutning gjøres; men om Regeringens Tillid vil Ingen deraf drage Slutning. Har Regeringen Tillid til Høllt, til det Ministeriet og Høllt og til den retfærdige Sag, saa maa og vil den vistnok ogsaa inderst muligt se at bringe Forsamlingen med Vanden, som lever i den selv, og stærke den med sin Kraft. Regeringen har i de sidste Dage meddelt os adskillige Oplysninger om Landets Forhold og den Gang, som de vigtigste Forhandlinger have hørt, og den har herud i mange Henseender vist sig høfede og troende; men saavidt er man ikke kommet, at man kan se, at Regeringen har den sande Fortroelse, at Slebisg kan og skal bevares, og naar man behøver ikke kan se det, hvilket jeg med ved Behyring erkjender, da kan jeg ikke fatte, hvad Grund der skalde være til at opsette Sagens Behandling. Det vi frage for at miste det ene Øjeblik, gaar vi maaske Glip af det andet. Det er urolige Tider, vi leve i. Jorden ryster under Europa, og vi vide ikke, hvad det næste Skridt kan bringe os; jeg tror derfor, at vi ingenhænde bør lade vort Forfatningsværk hælde, men at Grundlovensagen med et mullig Omhu bør trostes her i Forsamlingen, og Lovene deraf efter udgives.

Rehmann: Jeg skal kun udtale mig Tilbedelse til at modtage den Forretning, at Regeringen ved at indbøde nærværende Forsamling til at tage under Overveelse det foresatte Grundlovsudskift, derved indtræde skalde have tilfølgelighed, at den har opgjort det Gaab, som blev udtalt i Premierministerens Tale, idet han utværd, at det ikke blot var vor Paasand, men ogsaa vort Gaab, at Forfatningen ogsaa skal omfatte Slebisg. Jeg har ikke kunnet tilbageholde den Bemærkning, da det Foredrag, som idt blev holdt, har forekommet mig stærkt at underrette en saaban Anstalt, og for at det ikke skal have Udsættelse af, at Forsamlingen ved sit Vedtag i nærværende Sag skalde udtale noget Gaab eller nogen Tvivl angaaende det Spørgsmaal, som vel staar i Forbindelse med denne Sag, men som dog ikke under den skal fæde sin Afgjærelse.

Clausen: Det er kun nogle faa Bemærkninger, jeg har at fremsette for Forsamlingen, da der blandt de foregaaende Talere er Ven, til hvis Foredrag jeg i det Besættelige kan slutte mig, nemlig den ærede Rigsdagsmand for Røsting (Merk Hansen). De fleste Talere, der have ret sig, have udtalt sig derhen, at man uden Udsættelse bør foretage Forfatningsloven og gennemføre dens Behandling. Man har frembragt de Betænkkeligheder, som der vistnok kunne være imod Udsættelsen af denne Sag, og disse Betænkkeligheder ere frembragte med et saaban Eftertryk, en saaban Styrke, at der ikke kan være Noget dertil at sige. Det er langtfra, at jeg overfører den Bøgt, som tilkommer disse Betænkkeligheder, og naar jeg tidligere har tent mig det som saadant, at der her i Forsamlingen kunde være en overveende Stemning for at udsætte Sagens Forhandling, har jeg forablat, at dertil vilde knytte sig en Overveelse, om der ikke kunde være Noget at foretage, ved en Overenskomst mellem Regeringen og Rigsdagen, for at tilvejebringe nogen Garanti, hvorved man kunde forringe Mølligheden ved en Forlangelse af den hidtilværende provisoriske Tillid; men det er, som sagt, ikke min Høllt at erklære mig imod Bøkten, der tilkommer hine Betænkkeligheder. Men hvad jeg derimod maa lægge Bøgt paa, er dette, at det i nærværende Tilfælde kommer an paa en Afgjærelse af Grundloven for og imod, og jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig, at man, ved at yttre